

- капіталізація ринку становитиме близько 3-4 трлн доларів США;
- розглядаючи майбутнє біткоіна, то ми погоджуємось з думкою експертів, що він може дійде до ціни 40000 доларів США до кінця цього року.

Враховуючи тенденції, до визнання криптовалюти платіжним засобом, як наприклад в Німеччині, ми з впевненістю можемо говорити про те, що криптовалюта нікуди не зникне в найближчі 3-5 років, капіталізація буде збільшуватись, а дана валюта розвиватись. І можливо, що криптовалюта позбавить монополію паперових грошей, як інтернет позбавив монополію телефонної індустрії. І можливо через 5-10 років криптовалюта повністю замінить паперові гроші.

Список використаних джерел:

1. Дема Д. І. Фінансовий ринок : навч. посібник / Д. І. Дема, І. В. Абрамова, Л. В. Недільська; за заг. ред. Д.І. Деми. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 448 с.
2. Майстер-клас із криптовалют: навіщо цьому вчитись. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://24tv.ua/kriptoalyuta_shho_tse_yak_pratsyuue_bitkoin_yak_zarobiti_ta_riziki_n857740
3. Що таке криптовалюта простими словами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://biznesua.com.ua/shho-take-kriptoalyuta-prostimi-slovami/>.
4. CoinMarket. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://coinmarketcap.com/>.

Науковий керівник: к.ф.-м. н., доцент В. С. Денисенко

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРИЧИНИ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Н. В. Бобир

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Найефективнішим індикатором «здоров'я» економіки країни є її фінансовий стан. Адже фінансова система забезпечує не тільки взаємозв'язки в економіці, вона є одним з найвпливовіших важелів макроекономічного регулювання, інструментом за допомогою якого уряди мають змогу регулювати економічний розвиток. Саме тому діяльність виконавчої влади кожної країни спрямована на забезпечення стабільності фінансово-кредитної системи та фінансового стану в цілому. Запорукою цього, серед іншого, має бути стан «керованості» інфляційними процесами, тому досліджувати рівень та динаміку споживчих цін, з метою запобігання її важких соціально-економічних наслідків та уникнення деформації інструментів макроекономічного регулювання, є досить актуально в сучасних умовах розвитку нашої країни.

Питання та оцінка інфляції розглядаються у працях таких вітчизняних та зарубіжних науковців як В. Беседіна, В. Коваленко, Ю. Ганусик, А. Гальчинський, С. Корабліна, С. Лушина, Т. Кричевська, О. Кузнецова, О. Мельник, Ю. Семенова, А. Савченко та ін. Проте, не зважаючи на те, що деякі аспекти інфляції висвітлені у працях попередників, низка питань теоретико-методологічного та практичного характеру потребують детальнішого аналізу і проведення подальших наукових розвідок.

Найбільш поширеним методом вимірювання інфляційних процесів у вітчизняній практиці є індекс споживчих цін – це показник, що характеризує динаміку загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

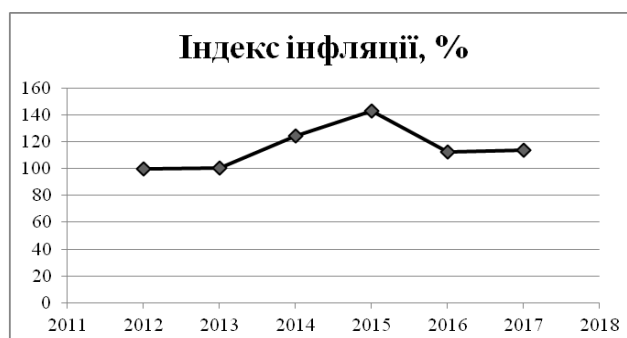
Динаміку інфляційних процесів в Україні впродовж 2012-2017 років характеризує табл. 1. (див. табл. 1.)

Індекс споживчих цін в Україні за 2012-2017 роки [2].

Рік	Індекс інфляції, %
2012	99,8
2013	100,5
2014	124,9
2015	143,3
2016	112,4
2017	113,7

Як видно з таблиці 1., за період, який аналізується, індекс інфляції мав нестійку тенденцію. У 2012-2013 роках економіка увійшла у фазу рецесії й інфляція знизилась до історичного мінімуму (99,8% та 100,5% відповідно). Після дворічної тенденції утримання споживчої інфляції на низькому рівні у 2014 році відбувся стрімкий розвиток інфляційних процесів і становив 124,9 %, хоча у держбюджеті на 2014 рік закладено зростання рівня цін лише на 4,3%. Підсумковий індекс інфляції в 2015 році був найвищий за всю новітню історію – 143,3%, у 2016 році спостерігалось певне покращення, індекс інфляції скоротився на 30,9 % і становив 112,4 %. В 2017 році рівень інфляції також не підтвердив прогнозований результат, зрісши до 113,7%.

Для наочності зобразимо індекс споживчих цін за 2012-2017 роки у вигляді діаграми (див. рис.1.).

Рис. 1. Динаміка індексу споживчих цін в 2012-2017 роках*

* складено автором за даними [2].

Аналізуючи детальніше показник рівня інфляції протягом 2012-2017 років, потрібно сказати, що основною причиною низхідної динаміки індексу споживчих цін у 2012 році було здешевлення продуктів харчування, високий урожай плодоовочевої продукції і поліпшення інфраструктури зберігання та реалізації продовольчих товарів визначили зниження цін на продукти харчування за підсумками року на 2,9 %. Істотний вплив на зниження темпів інфляції мало також стримування тарифів на послуги, котрі регулювались адміністративно [1].

У 2013 році рівень інфляції пришвидшився, це пояснювалось зростанням цін на товари і послуги, які регулюються адміністративно – на 0,4%.

Після дворічної тенденції утримання споживчої інфляції на низькому рівні у 2014 році відбувався стрімкий розвиток інфляційних процесів, що супроводжував початок економічних реформ. За підсумками року споживчі ціни, внаслідок накопичених в останні роки макроекономічних дисбалансів, зросли на 24,9% унаслідок девальвації гривні, підвищення адміністративно регульованих цін, стрімкого зростання інфляційних очікувань та наростання панічних настроїв через військовий конфлікт на Сході України. Істотний вплив на загальний інфляційний фон в Україні мало підвищення цін на товари та послуги, що регулюються адміністративно.

У 2015 році показники перевищили не тільки аналогічні показники 2014 року, але і вперше за 10 років вийшли за межі 10% в місячному вираженні. Окремі економісти заговорили про галопуючу інфляцію. Реальна заробітна плата знизилась на 21% у середньому за 11 місяців, а реальний наявний дохід домогосподарств впав на 28%. Заступник голови Національного банку України, Сологуб Д. Р. вважає, що показник інфляції на рівні 43,3% був свідченням того, що все погане, що могло трапитися з цінами, вже відбулося. Причому, ще у першій половині 2015 року. Основною причиною зростання інфляції аналітики називають девальвацію національної валюти, яка більшою чи меншою мірою відобразилася в зростанні цін на різні групи товарів і послуг, а також помилкову валютно-курсову політику в період 2009-2013 років.

У 2016 році рівень інфляції суттєво скоротився до 12,4%, сповільненню інфляції та загалом інфляційного тиску сприяли помірковані фіскальна та монетарна політики, зменшення інтенсивності військового конфлікту на Сході, а також вторинні ефекти факторів з боку пропозиції сирих продуктів харчування.

У 2017 році відбулося прискорення інфляції із 12,4% у 2016 році до 13,7%, насамперед через дію чинників, на які інструменти грошово-кредитної політики мають обмежений вплив. Зокрема на показниках інфляції суттєво позначилося скорочення пропозиції окремих овочів та фруктів через несприятливі погодні умови в першій половині року, нестабільну ситуацію у тваринництві, зростання світових цін та зовнішнього попиту на вітчизняні продукти харчування та підвищення світових цін на нафту [3].

За прогнозами Міністерства фінансів, протягом 2018-2020 років інфляція поступово знижуватиметься, так в 2018 році інфляція складатиме – 10,9%, 2019 році – 10,6,5%, в 2020 – 10,5%, це пояснюється проведенням поміркованої антиінфляційної політики.

Підсумовуючи, варто підкреслити, що основними причинами підвищення рівня інфляції в Україні є недостатньо виважена фіскальна і монетарна політика, а також гострий політичний та військовий конфлікт, який розгорівся на Сході нашої країни, адже за рахунок політичної та економічної кризи в Україні курс національної валюти є нестабільним. Отже, необхідно враховувати попередні помилки, і намагатися максимально виконувати поставлені завдання, що сприятимуть підвищенню рівня соціальної безпеки в Україні. Це може стати початком реальних соціально-економічних перетворень, які наблизатимуть з кожним роком Україну до високих світових економічних та соціальних стандартів.

Список використаних джерел:

1. Інфляційний звіт Національного банку України за 2012-2017 роки [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=22249640>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Річні звіти Національного банку України за 2012-2017 роки [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=17568764>.

Науковий керівник: старший викладач В. О. Денисенко